

eerbiedwaardigheid kunnen wij er buiten laten — er bij winnen, indien *eenige* specialisten gedwongen worden zich van de Maatschappij af te wenden? Waar de geheele wereld op de grondvesten siddert, waar wij overal zien; dat het niet-tijdig toekennen aan belanghebbende groepen van de hun toekomende rechten de oorzaak is van geweldigen strijd, zullen wij daar blijven voortgaan op den ouden weg of zullen wij verstandiger doen bijtijds de bakens te verzetten en door het geven van meer zelfstandigheid aan verschillende groepen een krachtiger en sterker geheel te maken, dat voor het verdedigen der *algemeene* belangen zoo hoog noodig is, maar bij inwendige twisten niet kan bestaan?

Rotterdam, 21 Januari 1918.

J. H. VAN VEEN.

II.

Zonder eenige geestdrift heb ik in het hoofdbestuur mijn stem gegeven aan het voorstel tot herziening. Voor de opvattingen van collega SIKKEL, die in de neiging van de specialisten om zich afzonderlijk te organiseeren een aanduiding zag voor een nieuwen weg, dien de Maatschappij zou moeten bewandelen, waardoor zij zou komen tot vernieuwing van jeugd en levenskracht, voelde ik niets, en ik behoor dus tot degenen, die door SIKKEL voor conservatief worden uitgemaakt, en van wie prof. KOUWER meent, dat zij uit „vreesachtigheid”- en „kortzichtigheid” gehandeld hebben. Ik heb echter zoowel het artikel van prof. KOUWER als dat van SNOECK HENKEMANS met veel instemming gelezen. Zij beiden bezigen argumenten, die voor een goed deel ook door mij in de hoofdbestuursvergaderingen zijn gebruikt tegen het streven van SIKKEL om zoowel de huisartsen-fonddokters als de specialisten in de Maatschappij te organiseeren op een nog veel vrijer wijze dan nu, voor de specialisten alléén, wordt voorgesteld. Ik meen, dat in die vergaderingen allen het er over eens waren, dat de fondsactie spaak liep en dat men moest trachten te komen tot een bevredigende oplossing. Het wantrouwen tegen de huisartsen-fonddokters bij vele specialisten, dat ook in dit *Tijdschrift* reeds herhaaldelijk tot uiting is gekomen, weerspiegelde zich zeer sterk in de houding van de C. V. Het werk van de C. O. werd buitengewoon bemoeielijkt door de vele voetangels en klemmen, die de C. V. haar in den weg wierp. Wanneer men dat alles meer van nabij had waargenomen, zou men begrijpen, dat de uiting van VAN BRUGGEN, — waaraan SNOECK HENKEMANS zich ergert —, dat hij namelijk zich niet in staat acht de belangen der specialisten te behartigen, het gevolg is van een gevoel van moedeloosheid, dat hem bekruipt, wanneer hij bemerkt, dat hij steeds de loodzware, rinkelende C. V.-ketting om zijn voeten moet meesleepen.

Het bleek hoe langer hoe meer, dat men trachten moest de specialisten te brengen tot organisatie *in* de Maatschappij, omdat hun organisatie buiten de Maatschappij tot talrijke hoogst ongewenschte verwickelingen aanleiding gaf. Men denke aan de contracten van de Amsterdamsche specialistenvereniging, waardoor de Maatschappij in conflict dreigde te komen met de leiders van de universiteits-poliklinieken en, waardoor enkele specialisten — leden van de Maatschappij — dreigden uitgesloten te worden van de fondspraktijk. Ook voor de goede ontwikkeling van de specialistische fondspraktijk in Rotterdam was een bevredigende uitweg dringend noodzakelijk geworden.

Nu kan men wel met KOUWER en SNOECK HENKEMANS zeggen, dat men dan die recalcitrante leden, die boordevol zitten met ongegrond wantrouwen, maar moet laten heengaan, om de eenheid der Maatschappij te redden, maar op die wijze verbetert men de fondstoestanden niet en drijft men vele leden de Maatschappij uit, die wij gaarne daarin behouden, en die van veel beteekenis zijn voor het wetenschappelijk leven in de afdelingen. Het komt mij voor, dat de beide heeren de zaak te donker inzien. Ja, wanneer het waar was, dat SIKKEL reeds zijn zin gekregen had, en dat het hoofdbestuur met het voorstel kwam om ook de huisartsen-fondsgeneesheeren zelfstandig te organiseeren, dan zou ik het met hen eens zijn. Vrijé organisatie óók van de huisartsen-fondsgeneesheeren zou onherroepelijk de ziekenfondsactie uit de handen der Maatschappij overbrengen in die van de twee onmiddellijk belanghebbende groepen. Het hoofdbestuur zou, in de praktijk, ja en amen moeten zeggen op de besluiten van die beide machtige

groepen — die anders zich geheel onafhankelijk zouden maken — en het zou de verantwoordelijkheid dragen voor die besluiten, zonder dat het invloed er op had kunnen uitoefenen. De Maatschappij zou *móeten* afstand doen als leidster van de ziekenfondsactie, en dat zou een *ramp* zijn voor de Nederlandsche geneeskundigen. Wij wenschen bij die actie juist de verzachtende, steeds naar het ideaal wijzende, leiding van de niet-belanghebbende personen; en onze invloed bij de regeering is juist voor 'een groot deel het gevolg van de overtuiging, dat onze Maatschappij geen vakvereniging in engeren zin is.

Nu op de specialisten-vergadering een motie is aangenomen, die tot strekking heeft aan te dringen op organisatie der huisartsen, wil ik ernstig waarschuwen tegen dat streven. Voor hun veiligheid hebben de huisartsen-fondsgeneesheeren geen organisatie noodig — zij vormen toch de meerderheid van de leden der Maatschappij; op de benoeming van de bestuursleden der C. O. kunnen zij invloed uitoefenen, terwijl de Maatschappij die bestuursleden noodig heeft als krachtige werkcommissie, wier leden een groot deel van hun werkkraft aan die taak moeten geven en als gesalarieerde ambtenaren niet kunnen zijn het bestuur van een vakorganisatie van fondsdokters. Met SNOECK HENKEMANS ben ik het eens, dat de C. O. de belangen van alle fondsgeneesheeren moet kunnen en willen behartigen, maar zij moet dat doen in samenwerking met de vertegenwoordigers der specialisten.

Demoraliseert nu het „voorstel” al te zeer de organisatie der Maatschappij? Mijns inziens niet! De fondsactie blijft krachtig in handen van H. B. en C. O., maar de specialisten moeten zich verplicht organiseren in de Maatschappij, ter behartiging van al hun belangen — niet uitsluitend van de fondsbelangen! Bovendien zal hun dagelijksch bestuur stemrecht krijgen in het H. B. voor fondsangelegenheden en evenzoo de C. O.. Wat dus als nieuw zijn intrede doet, is in de eerste plaats de verplichting voor de specialisten-leden der Maatschappij om toe te treden tot een afzonderlijke organisatie, die bindende besluiten enz. nemen kan. Dat zou m. i. ontoelaatbaar zijn, wanneer het H. B. niet het recht behield om die besluiten al dan niet goed te keuren. Er moet toch gezorgd worden, dat leden der Maatschappij niet onderdrukt worden door meerderheden in hun gedwongen organisatie (specialisten in de peripherie door de collega's in de centra!) Zooals het nu geregeld zal worden, zijn m. i. de bezwaren hoogst gering.

Tegen het tweede punt: stemrecht in de fondszaken, is, dunkt mij, niets in te brengen. Het komt mij dan ook voor, dat de regeling, zooals die voor de specialisten wordt voorgesteld, geen rampzalige gevolgen voor de Maatschappij na zich zal sleepen. En het groote voordeel zal zijn, dat er bevrediging komt! Op de specialistenvergadering is voldoende gebleken, dat men met deze voorstellen tevreden is! Het spruit inderdaad niet voort uit vreesachtigheid of kortzichtigheid, wanneer ik aan de Maatschappij voorstel, den specialisten de hand te bieden en te zeggen: „ten onrechte wantrouwt gij de be-„doelingen van de huisartsen-fondsgeneesheeren; wij zijn overtuigd, dat de Maatschappij, „ook zonder uw organisatie, krachtig zal streven naar verbetering van de positie der „specialisten in de ziekenfondsen; wij brengen u onder het oog, dat de eischen, die „de Maatschappij op ziekenfondsgebied stelt, ook ten goede komen aan de specialisten, „maar toch zijn wij bereid u groote onafhankelijkheid als organisatie in de Maatschappij „te geven, opdat ook de laatste schijn van twijfel aan onze bedoelingen bij u ver-„dwijne”.

Ik betwijfel, of vele zeer gewenschte leden onze Maatschappij zullen verlaten, wanneer deze verandering ten opzichte der specialisten tot stand komt. De Algemeene Vergadering moet er dan echter voor zorgen, dat een kunstmatige beweging tot organiseren der huisartsen in de kiem gesmoord wordt. Verstandig zou men m. i. handelen, wanneer men het geheele hoofdstuk XIII: „afzonderlijke organisaties”, de mogelijke kiem voor de verderfelijke grootscheepsche plannen van AKKEL, uit het voorstel verwijderde, en zich uitsluitend bepaalde tot regeling van de positie der specialisten.